

TA'LIM SIFATINI OSHIRISHNING INNOVATSION TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH VA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR

Ziyodullayeva Nafosat To'liq qizi

Navoiy davlat universiteti Pedagogika nazariyasi va tarixi (Faoliyat turi bo'yicha)
mutaxassisligi 2-kurs magistranti
nafosatziyodullayeva31@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi ta'lim sifatini oshirish jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo'llashning nazariy-metodologik asoslari, zamonaviy raqamli platformalar imkoniyatlari hamda ilg'or xorijiy davlatlar—Finlandiya, Yaponiya va Janubiy Koreya ta'lim tizimlarining muvaffaqiyatli tajribalari tahlil qilingan. Tadqiqotda innovatsion pedagogik yondashuvlar, masofaviy ta'lim, sun'iy intellekt asosida shakllanayotgan o'quv tizimlari hamda o'quv jarayonining individuallashtirilishi ta'lim samaradorligini oshirishda muhim omil ekanligi asoslab berilgan. Shuningdek, O'zbekiston ta'lim tizimida raqamli pedagogika, STEAM yondashuvi, elektron baholash va adaptiv ta'lim texnologiyalarini joriy etish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar yoritilgan. Tadqiqot natijalari innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish kelajak avlodning raqobatbardoshligini ta'minlashda strategik ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, ta'lim sifati, raqamli pedagogika, masofaviy ta'lim, sun'iy intellekt, raqamli platformalar, STEAM ta'limi, kompetensiyaga asoslangan yondashuv, ilg'or xorijiy tajriba.

Annotation: This thesis analyzes the theoretical and methodological foundations of the application of innovative technologies in the process of improving the quality of education, the capabilities of modern digital platforms, as well as the successful experience of the educational systems of advanced foreign countries - Finland, Japan, and South Korea. The study substantiates that innovative pedagogical approaches, distance learning, educational systems formed on the basis of artificial intelligence, and the individualization of the educational process are important factors in increasing the effectiveness of education. Also highlighted are the reforms being implemented in the education system of Uzbekistan on the introduction of digital pedagogy, the STEAM approach, electronic assessment, and adaptive educational technologies. The research results show that the integration of innovative technologies into the educational process is of strategic importance in ensuring the competitiveness of the future generation.

Keywords: innovative technologies, quality of education, digital pedagogy, distance learning, artificial intelligence, digital platforms, STEAM education, competency-based approach, advanced foreign experience.

Ta'lim sifatini oshirish bugungi globallashuv jarayonlarida har bir davlatning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish bu borada muhim omil bo'lib, o'quv jarayonining samaradorligini oshirish, o'quvchilarning faolligini kuchaytirish hamda o'qituvchilarning kasbiy mahoratini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasi ta'lim tizimini modernizatsiya qilishda muhim metodologik asos vazifasini bajaradi.

Innovatsion texnologiyalar pedagogik jarayonda bilim berishning ilg'or usullari, raqamli platformalar, interfaol metodlar, hamda ta'lim jarayonini avtomatlashtirish imkonini beruvchi texnik yechimlarni o'z ichiga oladi. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar, xususan kompetensiyaga asoslangan ta'lim modeli, innovatsiyalar orqali talabani mustaqil fikrlashi, muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Masofaviy ta'lim, virtual laboratoriyalar, sun'iy intellekt asosidagi ta'lim tizimlari o'quvchi va talabalarga individual yondashuvni ta'minlashda alohida ahamiyat kasb etadi. Bu texnologiyalar o'quv materialini shaxsiy daraja va ehtiyojlarga moslashtirish imkonini beradi.

Raqamli ta'lim platformalari – Moodle, Google Classroom, Edmodo va boshqa tizimlar – o'quv jarayonini tizimli ravishda tashkil etish imkoniyatini beradi. Bu platformalar orqali:

- dars materiallari muntazam ravishda yangilanadi;
- o'quvchilar bilimini monitoring qilish osonlashadi;
- o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqot samaradorligi ortadi;
- dars jarayonida multimediya vositalaridan keng foydalanish imkoniyati yaratiladi.

Shuningdek, elektron baholash tizimlari ta'lim jarayonida shaffoflikni ta'minlab, har bir o'quvchining rivojlanish dinamikasini kuzatishga yordam beradi.

Finlandiya tajribasi

Finlandiya ta'lim tizimi dunyoda eng samarali hisoblanadi. Bu mamlakatda o'qituvchi kasbiga qo'yiladigan talablar nihoyatda yuqori bo'lib, barcha o'qituvchilar magistr darajasiga ega bo'lishi shart. Ta'lim jarayonida innovatsion metodlar – loyiha asosida ta'lim, o'quvchiga yo'naltirilgan yondashuv, integratsiyalashgan fanlar tizimi qo'llanadi.

Yaponiya tajribasi

Yaponiyada ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalar chuqur joriy etilgan. "One student – one device" konsepsiyasi asosida barcha o'quvchilar planshet yoki noutbukdan foydalanadi. O'quv jarayonida robototexnika, STEM yo'nalishlari, sun'iy intellekt asosidagi dasturlar keng tatbiq etiladi¹¹.

Janubiy Koreya tajribasi

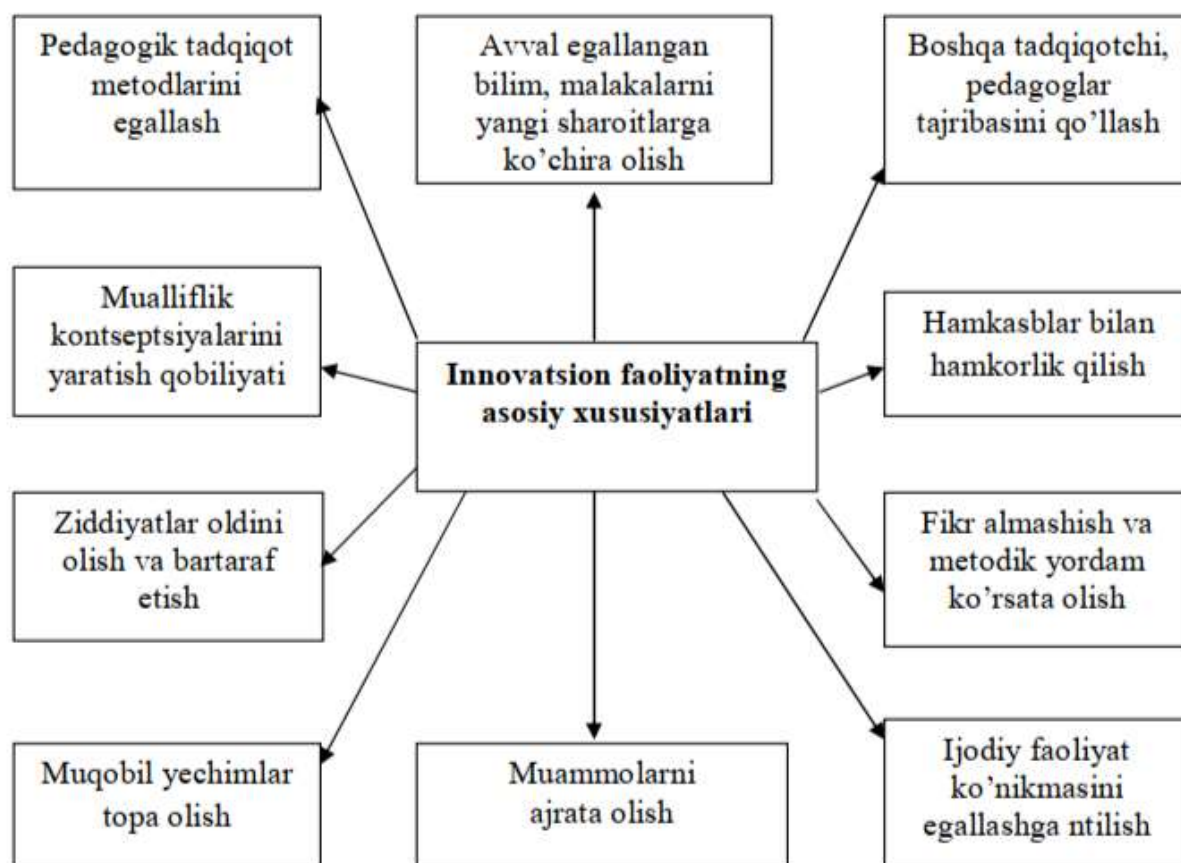
Janubiy Koreya ta'limda innovatsion texnologiyalarni keng qo'llash bo'yicha dunyoda yetakchi o'rinlardan birini egallaydi. "Smart Education" milliy dasturi

doirasida barcha maktablarda raqamli darsliklar tatbiq etilgan va o'qituvchilarning malakasini oshirish bo'yicha maxsus raqamli platformalar yaratilgan.

O'zbekiston ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalarni qo'llash istiqbollari

O'zbekistonda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish jarayonida raqamli pedagogika, masofaviy o'qitish, multimediya vositalaridan foydalanish va STEAM ta'limi keng qo'llanilmoqda. "Raqamli ta'lim" loyihalari asosida zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, xalqaro baholash dasturlariga tayyorlash va pedagog kadrlarning raqamli kompetensiyasini oshirish ustuvor yo'nalishlardan hisoblanadi.

Innovatsion faoliyat natijasi — yangi texnologiyalar shakllanishi, tajriba ishlaridan ilmiy ishlanmalarga, loyiha va texnologik yechimlarga o'tish jarayoni bo'lib xizmat qiladi. Innovatsion faoliyatning asosiy xususiyatlari quyidagi jadvalda yanada keng yoritilgan:

Kelgusi yillarda ta'lim jarayonini sun'iy intellekt yordamida boshqarish, adaptiv ta'lim tizimlarini yaratish va virtual amaliyotlarni kengaytirish ta'lim sifatini sezilarli darajada oshirishi kutilmoqda.

Ta'lim sifatini oshirishda innovatsion texnologiyalarning o'rni beqiyosdir. Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, raqamli platformalardan foydalanish, o'quv jarayonini individuallashtirish, o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini takomillashtirish ta'lim samaradorligini oshiradi. O'zbekiston ta'lim tizimi ham bu borada izchil

islohotlarni amalga oshirmoqda. Innovatsion texnologiyalarni chuqur joriy etish hamda ilg'or xorijiy tajribalarni milliy ta'lim tizimiga moslashtirish kelajak avlodning raqobatbardoshligini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Xodjayev, A. Pedagogik innovatsiyalar nazariyasi. – Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi nashriyoti, 2018. – 256 b.
2. Bray, M., Adamson, B., Mason, M. Comparative Education Research: Approaches and Methods. – Hong Kong University Press, 2014. – 320 p.
3. Yuldashev, M., To'rayev, B. Raqamli pedagogika asoslari. – Toshkent: "Fan va texnologiya", 2021. – 210 b.
4. Spencer, J., Juliani, A. Empower: What Happens When Students Own Their Learning. – IMPress, 2017. – 180 p.
5. Moore, M. G., Anderson, W. Handbook of Distance Education. – New York: Routledge, 2019. – 550 p.
6. Johnson, L. et al. NMC Horizon Report: 2019 Higher Education Edition. – EDUCAUSE, 2019. – 56 p.
7. Redecker, C. European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu). – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. – 96 p.
8. Finnish Ministry of Education and Culture. Finnish Education in a Nutshell. – Helsinki, 2020. – 45 p.
9. OECD. PISA 2018 Results. – Paris: OECD Publishing, 2019. – 492 p.
10. MEXT Japan. ICT in Education in Japan: White Paper. – Tokyo, 2020. – 88 p.
11. Bybee, R. STEM Education: Challenges and Opportunities. – Arlington: NSTA Press, 2018. – 110 p.
12. Korea Ministry of Education. Smart Education Strategy. – Seoul, 2019. – 64 p.
13. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim vazirligi. Ta'lim tizimini modernizatsiya qilish konsepsiyasi. – Toshkent, 2020. – 72 b.
14. O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. Raqamli ta'lim strategiyasi 2021–2030. – Toshkent, 2021. – 53 b.
15. Luckin, R. et al. Towards Artificial Intelligence-Based Learning Systems. – London: UCL Institute of Education Press, 2018. – 140 p.